

بررسی فقهی و حقوقی شروط ازدواج

مجدد (با تأکید بر شرط عدالت)

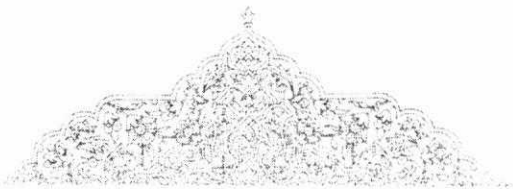

دکتر ایوب رنجبری

(استاد یار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی)

واحد تهران شرق

محمد جعفر نژاد

سرشناسه	: رنجبری، ایوب
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی فقهی و حقوقی شروط ازدواج مجدد / مولف ایوب رنجبری، محمد جعفر نژاد
مشخصات نشر	: قم، مشعل هدایت، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۶ ص
شابک	: ۱۵۰۰۰ ریال / ۹-۶-۹۲۲۳۱-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۱۵۶؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	: زناشویی مجدد - قوانین و مقررات - ایران
موضوع	: زناشویی مجدد (فقه)
موضوع	: حقوق خانواده - ایران
موضوع	: حقوق خانواده (فقه)
موضوع	: حقوق مدنی - ایران
موضوع	: تعدد زوجات - ایران
موضوع	: تعدد زوجات - جنبه های مذهبی - اسلام
موضوع	: زناشویی (فقه)
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۸ ب ۴ KMH ۵۴۲/۹
رده بندی دیویی	: ۳۴۶ / ۵۵۰ ۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۸۶۳۲۷۴

شناسنامه کتاب

نام کتاب: بررسی فقهی و حقوقی شروط ازدواج مجدد

مؤلف	: دکتر ایوب رنجبری (استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق) - محمد جعفر نژاد
ناشر	: مشعل هدایت
صفحه آرا	: فاطمه رابط (خدمات کامپیوتری ماندگار)
نوبت چاپ	: اوّل ۱۳۹۸
چاپ	: مبین
شمارگان	: ۱۰۰
قیمت	: ۱۵۰۰۰ تومان
شابک	: ۹-۶-۹۲۲۳۱-۶۰۰-۹۷۸

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است.

مرکز پخش: ۰۹۱۲۵۵۱۴۹۷۴

تقدیم به:

پدر بزرگوارمان و مادر مهربانمان

آن دو فرشته‌ای که از خواسته‌هایشان گذشتند، سختی‌ها را به جان خریدند و خود را سپر بلای مشکلات و ناملایمات کردند تا ما به جایگاهی که اکنون در آن ایستاده‌ایم برسیم.

سپاسگزاری:

شکر و سپاس به درگاه خداوند متعال، که خوان نعمتش گسترده و دریای
بی‌کران رحمتش همه عالمیان را فرا گرفته است، و درود و سلام بر نبی مکرم
اسلام، برگزیده آدمیان و رحمت عالمیان، حضرت محمد مصطفی ﷺ، و ائمه
معصومین علیهم السلام، که واسطه فیض و عنایت الهی هستند .

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	فصل اول: کلیات و مفاهیم
۱۳	مقدمه:
۱۹	مفهوم ازدواج
۲۱	مفهوم مجدد
۲۳	مفهوم ازدواج مجدد
۲۶	مفهوم شرط
۲۶	مفهوم لغوی شرط
۲۷	مفهوم اصطلاحی شرط
۲۹	مفهوم فقهی شرط
۳۱	اقسام شرط
۳۲	مفهوم عدالت
۳۲	مفهوم لغوی و اصطلاحی عدالت
۳۲	مفهوم عدالت در ازدواج مجدد
۳۳	موارد ضرورت شرط عدالت و ضمانت اجرای آن
۳۷	فصل دوم: جایگاه ازدواج مجدد در فقه و حقوق ایران
۳۹	۱-۲- پیشینه تعدد زوجات
۳۹	۱-۱- قبل از اسلام
۴۰	۲-۱-۲- بعد از اسلام

- ۲-۲- تعدد زوجات در فقه ۴۴
- ۲-۳- دیدگاه‌های مرتبط با تعدد زوجات ۴۶
- ۲-۴- ادله جواز چند همسری در اسلام ۵۳
- ۲-۴-۱- آیات ۵۳
- ۲-۴-۲- روایات ۵۶
- ۲-۴-۳- سیره ۵۸
- ۲-۵- ادله مخالفان تعدد زوجات ۵۸
- ۲-۵-۱- آثار سوء اجتماعی و خانوادگی چند همسری ۵۸
- ۲-۵-۲- تعدد زوجات خلاف ناموس طبیعت ۶۰
- ۲-۵-۳- دامن زدن به هوسرانی مردان ۶۲
- ۲-۵-۴- ظالمانه بودن تعدد زوجات ۶۳
- ۲-۵-۵- ممانعت از گرایش زنان به اسلام ۶۴
- ۲-۵-۶- ایجاد اختلاف در خانواده ۶۵
- ۲-۵-۷- زیاده خواهی مردان ۶۶
- ۲-۶- جایگاه چند همسری در نظام حقوقی ایران ۶۷
- ۲-۶-۱- قانون مدنی ۶۷
- ۲-۶-۲- قانون حمایت از خانواده ۶۸
- ۲-۷- آثار و احکام چند همسری ۷۰
- ۲-۷-۱- حق همخوابگی ۷۰
- ۲-۷-۲- ارث زوجات ۷۴
- ۲-۷-۳- تحریم همسر پنجم ۷۴
- ۲-۸- دیدگاه فقهی و حقوقی شرط عدم ترویج مجدد ۷۶
- ۲-۸-۱- نظریه بطلان شرط ۸۰
- ۲-۸-۲- نظریه صحت شرط ۸۸
- ۲-۸-۳- نظریه تفصیلی شرط ۹۴
- ۲-۸-۴- ضمانت اجرائی شرط عدم تزویج مجدد ۹۸
- ۲-۹- شروط ازدواج مجدد ۱۰۰

۱۰۰.....	۲- ۹- ۱ شرط عدالت.....
۱۰۲.....	۲- ۹- ۲ شرط رضایت همسر.....
۱۰۳.....	۲- ۹- ۳ تمکین مالی.....
۱۰۴.....	۲- ۹- ۴ توانایی جسمی.....
۱۰۵.....	فصل سوم: شرط عدالت در ازدواج مجدد.....
۱۰۷.....	۳- ۱- جایگاه شرط عدالت.....
۱۱۱.....	۳- ۲- شرط عدالت در ازدواج مجدد در قوانین موضوعه‌ی ایران.....
۱۱۱.....	۳- ۲- ۱- قانون مدنی.....
۱۱۳.....	۳- ۲- ۲- قانون حمایت خانواده.....
۱۱۹.....	۳- ۳- مقام احراز کننده اجرای عدالت.....
۱۲۱.....	۳- ۳- ۱- توسط مرد.....
۱۲۳.....	۳- ۳- ۲- توسط زن.....
۱۲۵.....	۳- ۳- ۳- توسط دادگاه.....
۱۲۷.....	۳- ۴- ملاک تشخیص ظلم و عدل در حقوق.....
۱۲۸.....	۳- ۴- ۱- ملاک عرف.....
۱۳۱.....	۳- ۴- ۲- ملاک عقل.....
۱۳۳.....	۳- ۵- آثار و ضمانت اجرای فقدان شرط عدالت.....
۱۳۵.....	۳- ۵- ۱- آثار فقدان عدالت هنگام انعقاد عقد ازدواج مجدد.....
۱۳۷.....	۳- ۵- ۲- عدم اجرای عدالت پس از ازدواج مجدد.....
۱۴۱.....	نتیجه‌گیری.....
۱۴۳.....	پیشنهادهات.....
۱۴۵.....	منابع و مأخذ.....
۱۴۵.....	نخست- منابع فارسی :.....
۱۴۹.....	دوم- منابع عربی:.....